

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL:

A bajai utcával szemközti Falcione-féle ház,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények
intézőndők és minden díjak fizetendők.

Felölős szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 ft — Félévre 4 ft — Negyedévre 2 ft.
Néptanítóknek egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Opét!

Laptársunk, — a bácsme gyvei kormány párt szöcsöve nem hagyhatta kritika nélkül Drakulits Pál parlamenti erélyes fölléptét, kritikája ezimél azt írja, hogy „Ismét.” Igaza van! A zombori korrumpált viszonyok ostorozása, a bácsme gyvei visszaélések leleplezése „ismét meg ismét” föladata leend a zombori s me gyvei orsz. képviselőknék; azoknak, a kik e korrupció védelmére, a visszaélések támogatására esküdtek föl, s a kik ezen „ismét” jogosultságát el nem ismerik, s már számtalanszor eltörtök, de újra megfaragott fakardjukkal hadonázva, azt remélik, hogy azzal az ellenzék nemes tö. ekvését meghiusíthatják, azoknak mindössze is csak azt feleljük: „opét!”

Laptársunk kritikai megjegyzései a dolog természeténél fogva, az elfogultság s a subjektív fölfogás kinyomatát viselik magukon.

Erre minden olvasója el volt készülv s leghibebb híve se várt tőle objektivitást. De az elfogultságnak is természetesen határai vannak, s a ki azon túl lö, az már Sancho Panza, a fölött csak mosolygni lehet.

Dr. Drakulits Pál parlamenti szereplését maga a képviselőház oly komolyan méltatta, hogy azzal egy Andrassy Gyula utódja is beérhette volna első föllépte után.

Alig tártá Drakulits a képviselőház elé a zombori s bácsme gyvei sötét viszonyokat, legott föllállott az ország miniszterelnöke s belügyminisztere egy személyben, hogy reflektáljon szavaira, megígérve, hogy az általa esetelt visszaélések tárgyban erélyes vizsgálatot fog tartani s fölhívta Drakulitsot, hogy adja át akár nyíltan, a ház színe előtt, akár magánúton adatait.

Utána egész vihar támadt, mely még mai napig is uralja a parlamentet. Beszélt Drescher, Olay, Szalavszky államtitkár, Horváth Gyula stb. S a közbeszólások legtöbbször Bácsme gyvet érinti.

Ily sikeres parlamenti föllépésről mondja a t. szomszéd, hogy az Csátár Zsigmondra emlékezteti.

E kijelentése oly nevétséges, hogy további védekezésének komolyságától is megfosztja.

Egyébiránt nem is komoly az a védekezés, mely lagymagatag, immel-ammal érinti a vádpontokat, de özafolni semmit se tud.

A katonai reklamatiók vádját a város katonai referensének személyével akarja takargatni, holott a Drakulits által emelt ezen vád nem egy személyt, hanem valamennyi tisztviselőt kortest egyaránt sújtja.

Az Eremitis-Nikolits és a Csavrák-Valter-ügyről száználmas önbeismeréssel nyilatkozik.

Azt mondja „egy rökárol két bört nyuzni nem lehet.”

Ha a nevezettek ellen kriminális följelentést tettek „az ellenzéki urak,” már most várják be annak az eredményét.

A való pedig az, hogy nem „az ellenzéki urak” hanem a sértett felek tettek meg a kriminális följelentéseket, „az ellenzéki urak” csupán a történt jogsértések fölötti megbotránkosításoknak adtak nyilvánosan kifejezést.

A legfurább azonban laptársunk tudálékossága, mely törvényidézésben éri el komikumának csucspontját.

Ajánlja az 1886. 23. t. öz. 16. § at elolvasásra, holott meg vagyunk arról győződve, hogy ő maga e § t nem olvasta soha.

De mivel a nagy közönségnek nem áll módjában a törvények tanulmányozása s akadhát olyan mameluk, a ki „blind” re igazat ad t. szomszédunknak az idézett törvény 16. §-ára nézve, bátrak vagyunk szörol-szóra ideiglatni azt:

„A fennálló törvények és törvényes szabályok alapján büntetnek, vétségnek vagy kihágásnak tekintendő cselekmények folytán a vizsgálat a büntető eljárás szabályai szerint eszközöltetik.

Ha a közigazgatási uton az arra a fentebbiek szerint jogosult hatóságok valamelyike által elrendelt vizsgálatból a z tün nök ki, hogy a fenforgó cselekmény nem csupán fegyelmi eljárás útján megtorolható vétséget, hanem a fennálló törvények és törvényes szabályokhoz képest büntetendő cselekményt képez: akkor **azon esetben, ha a fenforgó vétség már tisztán fegyel-**

mi szempontból is a hivatalból való elbocsajtás kimondását teszi szükségessé, a fegyelmi eljárás a a büntető eljárásra való tekintet nélkül, — folytatandó és befejezendő; de a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya által a kir. ügyészség, illetőleg kir. járásbírótság vagy az eljárásra hivatott közigazgatási hatóság a büntető eljárás megindítása végett szükséges adatok közlése mellett értesítendő: ha pedig a fenforgó vétségek a hivatalból elbocsajtást tisztán fegyelmi szempontból nem indokolják, az iratok azonnal átteen-dők, **mely esetben a további fegyelmi eljárás a bün-ügynek jogerős ítélettel befejezéseig függőben tartandó. Az ily bünügyek a bíróságok által mindenkor soron kívül tárgyalandók.**

Beszéljük meg már most kissé ezt a jó §-t, a melylyel indokolni látszik a t. szomszéd azt, hogy Valter és Nikolits ellen a fegyelmi eljárás a Csavrák és Eremitis ügyből kifolyólag el nem rendeltetik.

Azt mondja e §, hogy ha valamely arra jogosult hatóság által elrendelt vizsgálatból az vélemezhető, hogy a mennyiben igazolatik a panaszolt sérelem, az illető tisztviselő esetleg elcsopatik, akkor a büntető eljárásra való tekintet nélkül folytatandó és befejezendő a fegyelmi eljárás.

A Ráth Mór kiadásában megjelenő törvénygyűjteményben az idézett szakaszhoz a következő kommentár fűződik:

„Enek az intézkedésnek az indoka az, hogy a büntető eljárás gyakran hosszabb időt tesz igénybe s így évekig sem lehetne a hivatalvesztést fegyelmi uton kimondani oly esetekben sem, midőn a fegyelmi vétség természete olyan, hogy előre láthatólag a hivatalvesztést vonja maga után. S mint-hogy a tisztviselőt ily esetben is csak föltűzgeszteni lehetne s helyének betöltéséről csak ideiglenes helyettesítés útján lehetne gondoskodni, a mi ha hosszab ideig tart, jelentékeny költséget igényel: a közszolgálat érdeke s pénzügyi tekintetek egyaránt kívánatosak teszik, hogy ily esetekben a fegyelmi eljárás előbb fejeztessék be” stb.

Apikáljuk mindezt a Csavrák contra Valter és az Eremitis contra Nikolits-ügyre.

Kétségtelen dolog, hogy a mennyiben Valter a Csavrákné által panaszolt hivatalos hatalommal való

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

A galambok.

Beszélik egyre, csak beszélük,
Elszáll a szerelem, a vágy,
Eloszik, elszáll, mint az álom,
Szokszor még emléket se hágy.

Beszélik egyre, csak beszélük,
Lomhább leszen a szívverés,
Szeretkezésre rá sem érünk,
Kihül a csók, az ölelés . . .

Jer, angyalom, ölelj meg, álmodom,
Csókombra csókot, édeset . . .
Igy . . . ily . . . szemembe nézz, szemembe . . .
Hazudnak, oh, az emberek . . .

Tudok egy régi, szép regét én:
— Most is virágos még a hant,
Szerette egymást rég-érgen
Két ősz galamb, fehér galamb.

Szerette egymást . . . hallod édes?
Tavasz a szívbe', tél a fön . . .
Egész világ kacagta őket,
De ők szerettek egyre, hön . . .

Szerettek . . . és hogy egyik meghalt,
Utána halt a párja is,
Egy hant takarja mindakettőt,
Szerettek még a sírban is . . .

Vojtkó Pál.

Megperzselve.

A kisvárosi redoute csinos termei ki voltak világítva. A fogatok egymásután állottak meg a bejáró előtt, fehér angyalkák szálltak könnyed röppenéssel a kocsikból, nyomukban egy-egy néhezkes mama, fulig beburkolt papa tartott fel a garde robe-ba. A terem lassanként megtelt. A rendezők idegesen szaladgáltak ide s tova, a szolgáló vizet készítet az asztalra és meggyújtotta a gyertyákat, végre megkezdtek a programmot.

A helyi lap riportere és tárczairója, ki épen most végeztet a jelenlevő notabilitások összejárásával, a mint a fölolvadás megkezdődött, egy blazirt pillantással végig mérte a páholyokat, ásitott és kiment. Az ajtónál, ki programmpont közben az alispánnak se nyitotta volna ki az ajtót, szó nélkül eresztette ki.

A sajtó nagy hatalom. Ugy látszik, ezt ő teljes mértékben érezte, mert a következő pillanatban már sorra visítel a páholyokban, mindennét barátosság mosolyokat, szellemes megjegyzéseket osztogatván. Végül kikereste a legaffektálabb és legpuderosabb társaságot s annak a páholyában meglepedett. Kisvártatva monoton hangok vegyültek a fölolvadásba, a közönség a páholyok felé tekingetett, egy helyen piszgni is kezdtek. Erre néhány pillanatilg csend lett. Aztán megint elkezdődött az egyhangu kelepelés, a tárczairó fecsegése, közben-közben felhangzott egy nagyszerű . . . excellent . . . asszonyvihogás . . . ah . . . sat.

— Szavamra, pikáns egy eset — mondta a férjéltől elvált főügyészné, kinek vörös haja minden porozás mellett se tette a szökénék benyomását.

— Maguk újságírók mindent kiszimatolnak — legyintett a tárczairó felé a kis ezredesné, egy cvikkeres mollett szépség. A tárczairó titokzatosan és jelentőségtelesen mosolygott, mi alatt szemtelen pillantásokat vetett az asszonyka decolletált imponzáns keblére.

— E szerint a válópör biztos? — folytatta a vörös.
— A párbaj elmaradhatatlan — jegyzé meg a katonáné.
A tárczairó bólintott.

— Egy remek skandalum . . . egy imáandó botrány . . . nagyszerű . . . excellent . . . — kiáltottak mind a ketten.

— Mi, journalisták más szempontból fogjuk fel, vezércikk, zenzátios ujdonság, érdeklésítő tárcza . . . az egyes vákok elárutítása emelkedik . . .

— Persze, ilyen unalmas fészkekben kapva-kapnak maguk is a legkisebb eseménynek. Mivel töltének meg a lapot.

— Oh, a jó újságíró sohse jó zavarba. Szükség esetén maga csinálja az eseményt! Ha ügyes, mindent megbocsátanak neki.

— Még a hazugságot is . . .
— Hát mondja, mi más az élet egy nagy hazugságnál?

— Kérdé a tárczairó faradatan hátra dölve.
— Igaz . . . ásitott az ügyészné.

Odalent lanyha tapsolás támadt, egy programmpont megint véget ért.

— Ugy látszik, az utolsó volt, szolt az újságíró kihajolva a páholyból.

Székek toldáltak ide-oda; a puklikum emelkedett, csoportokba verődött; a falmenti pamlagok s állóhelyek lovagjai belekeveredtek fekete frakkjaikkal a világos tömegbe s nagy hajlongások kört megindult a kölcsönös üdvözlés, kritika, szöbeszéd.

— Lesz valami utána?
— Azt hiszem, táncz.

— Marad?
— Sajnos, a referádák elengedhetlen chablonja maradt . . . az első négyest, ennyi és ennyi pár tánczolja ennyi és ennyi colonne-ban, jelenvolt hölgyek, asszonyok, lányok . . .

— Jó mulatást! Az inas és kocsi kint vannak, a tiszt kaszinóban pedig vacsora.

— Igaz! Ha itt végezt, eljöhet egy kis pezsgöre . . . tizenkettőig várjuk . . .

— Majd meglatom! Kiszitihand!

(Vége köv.)

Vojtkó Pál.

visszavételét követette, az eseten az 1878. évi 5. t. cz. 471-478. §§-ai alapján is hivatalvesztésre is foglatható. Ugyanaz áll Nikoitsra is, ha elkövette az Eremit által panaszok súlyos sérelmet.

Tisztán fejelem szempontból bírvala meg az eseteket, azok, ha valók, — bejelentőnek az 1886. évi 23. t. cz. 1 §-ába, s kétségeletlen hivatalvesztést involvál, a btk. rendelkezési folytán is.

Már most, — olvasva a t. szomszéd által nagy képüsködő tudálékossággal fölemelt 16 §-t, vajjon menthető-e Sándor Béla főispán és Csíhás Benő polgármester abbéli mulasztása, melylyel a hivatalos uton tudomásukra jutott visszavételek megtorlása iránt mai napig sem intézkedtek s megengedték, hogy azok a rendőri főtisztviselők végezzék tovább is Zomborban a legfontosabb köz- és magánjogi szolgáltatásokat, a kik feje fölött Damokles-kardként lebeg a fenyejtő bíróság súlyos ítéléte.

Mondjuk ki leplezetlenül a közönség véleményét sine ira et studio:

Ha Sándor Béla főispánban a magas állása iránti finomabb érzék ki volna fejlődve, avagy ha dr. Csíhás Benő polgármester tudná, hogy mivel tartozik a hangoztatott súlyos vádak tekintetében a közérköcsiségnek és saját tisztviselői kara reputációjának: nem hagyta volna sem a Csavárné, sem az Eremit által emelt vádak után egy pillanatra sem bizonytalanságot a közvéleményt, hanem tekintet nélkül a fenyejtő eljárásra, elrendeltette volna hivatalból a fogyelemi eljárást.

Ezt egyébiránt önzértes tisztviselői maguk is kérelmezni szokták. Valter és Nikoits jónak látta nem tenni. — A t. szomszéd egyéb védekezésére a legközelebbi alkalommal fogunk reflektálni.

Bács megye és Zombor a parlamentben.

(A képviselőház ülése április 22-én.)

A képviselőház 22. a belügyminiszeri tereza általános vitáját folytatta és fejezte be. De az ülés sem folyt le zajos incidens nélkül. Szalavszky Gyula államtitkár szólott fel, rendszeresen foglalkozva az ellenzéki szónokok által előhozott konkrét adatokkal. Az államtitkár sima vitaközi modora ögyesen siklott keresztül az egyes kérdéseken, de beszéde sokkal erősebb volt a dialektikában, mint a konkrét ezafeltekben.

Szalavszky Gyula államtitkár megjegyzi, hogy ennek a vitának két szignaturája van. (Halljuk! Halljuk!) Az egyik az, hogy minden embernek a kabátját a belügyminiszer hatán porolják ki. (Derűltség jöbbször.) A második az, hogy a multban nem tapasztalt mértékben nyilatkoznak át a szubjektív fejlődésnek. (Ugy van! jöbbször.) Épen nem a közérköcsnek valami nagy előnyre, (Igaz! Ugy van! jöbbször.) Mozgás a bal- és szélsőoldalon, és épen nem a helyes parlamentarizmus tárgyalás irányelveinek megőrzésével, hanem tulajdonképpenséggel helyi ügyeknek itt az ország színe előtt egészen szubjektív érdekek szempontjából való tárgyalásával. (Igaz! Igaz! jöbbször.) Mozgás a bal- és szélsőoldalon és élénk közélettel; Nagyon helyes. Így is kell! (Zaj, Élénk csenget.) Ezt egy költségvetési vita alkalmával helyes igazán alig lehet. (Élénk helyes jöbbször.) (Zaj a bal- és szélsőoldalon.)

Beöthy Akos: No majd megmagyarázom én, hogy lehet! Szalavszky Gyula: Szívesen elfogadja azt, hogy iparkodjunk minden czelokat elérni a közigazgatással. De ezen az uton nem fogunk minden czelokat elérni. És nagyon szeretne szólni, ha az összes felszólalások minden czelok elérése végett történné volna, mert akkor legalább csakugyan hasznát venne az ember azoknak, a miket most irányzatunk fogva a közérköcs szempontjából értékelniük kell tekintetni. (Mozgás a bal- és szélsőoldalon. Tetszés a jobboldalon.)

Szólt főleg Balogh, Sima, Drakulits és Issekutz felszólalásai alig foglalkozni. A nagy felszólalás két osztályra sorozható. Balogh Janos, Sima Ferenc és Drakulits Pal felszólalásából azt kellene következtetni, hogy a belügyminiszerium a törvényt lazán hajlja végre és felügyeleti, valamint ellenőrzési külsőségeket nem teljesíti: Issekutz felszólalásából pedig azt, hogy a belügyminiszerium tulmely azon a hataron, a melyt a törvény neki megszab és tulmely az igazságon, a melyet tulajdonképpen követni kellene. (Zaj a jobboldalon.)

Horánszky Nándor: Igen jól d. finálj!

Szalavszky Gyula ezután Drakulits konkrét állításait ezafolja. Drakulits legnagyobb vádját az volt, hogy a zombori kapitány kihágást ügyekben illetékes és hogy egyes volt ellenzéki választók az 1891. I. 137. §-a alapján 30-50 ft pénzümléssel sujt. Ha az illető zombori kapitány ebben az esetben az illető panaszoltak pártállása által vezette magát, akkor nagyon helytelenül, nagyon bünyösen eszelekedett. (Helyes jöbbször.) olyan eszelekedést követett el, melyet a belügyminiszerium abszolút nem szankcionál, és his csakugyan az az intenzitása volt neki, hogy az illető pártiak szolgálatot tegyen, akkor szüntesse be működését, mert ilyen intenzitátok a belügyminiszerium a maga részéről nem akceptálna és olyanokra nem is szorul. (Élénk helyes jöbbször.) Ellenmondások és mozgás baloldalon.) (Egyebek ismét egy oly kabátot porolták ki a belügyminiszer hatán, a mi nem az övé volt, mert az utrendezésé kihágások végző lakon sába sem hozza kérelmet, hanem a kereskedelmi miniszterhez. (Igaz! Ugy van! jöbbször.) és esodokozom, hogy Drakulits képviselő ur olyan nagyokánia e kérdést a belügyminiszeri tereza költségvetésének tárgyalása alkalmával, mikor tulajdonképpen egészen a kereskedelmi miniszter rezorijához tartozik. (Élénk derűltség a jobboldalon. Mozgás a bal- és szélsőoldalon.)

Drakulits Pal: A rendőrség visszavétele hoztam fel! Szalavszky Gyula: A mi a zombori kapitány ügyét illeti, abban véglegesen felül nem lehetett, mert a materiale közigazgatási hatóságok még nem került fel. Ezzel ügyekben pedig melyekről Drakulits azt mondotta, hogy azokban semmi sem történt, a belügyminiszer igenis már intézkedett s az iratokat leküldötte Zombor város községéhez.

Drakulits Pal: Akkor a főispán őrzi a fiokjában. Szalavszky Gyula államtitkár ezután a maga vádjára felel, mintha a kormány a trachoma terjedésének megakadályozására nem tett volna meg a kellő intézkedéseket. Kérháiban a trachomásoknak gyógyítani nem lehet, mert azoknak szabad levegőre van szükségük, otthon szintén nem lehet gyógyítani, mert szabad levegő-jök ott ninc. A belügyminiszerium a legnagyobb gondtal tanulmányozza az kérdést; de e mellett azt is figyelembe kell venni, hogy míg Belugiban a trachoma gyógyítása 6-8 millió frankba kerül, addig nálunk a belügyminiszerium rendelkezésére emez igen komoly és nagyon elterjedő betegség gyógyítására csak 40.000 ft áll.

Olay Lajos tegnapi rövid felszólalásán fölemlítette, hogy Bacs-varmegyében nagy a korrupció, hogy ott másfél milliónyi arvas pénz sikkasztatott el.

Olay Lajos: Másfél millió a hiány! (Halljuk! Halljuk!) Szalavszky Gyula: Bacs-varmegyére vonatkozólag is kötelezően konstátálni, hogy a mint egy konkrét eset előfordul, a feljegyzete hivatott hatóságok külön teljesítik a maguk kötelességét. (Ugy van! jöbbször.)

Olay Lajos: Ujjában! (Halljuk! Halljuk!) Szalavszky Gyula: Azok az eredmények, t. ház, a melyeket Olay Lajos t. képviselő ur fölemlített szíves volt, bizonyítják, hogy ott a törvénynek szigorú alkalmazása ellen nem lehet kifogás emelni. (Ugy van! jöbbször.)

Azt mondotta azonban a t. képviselő ur közbeszólás alakjában, hogy ne csak a községi jegyzőknél tegye meg a miniszerium a kötelességet, hanem hogy menjen jobboldal is. (Halljuk! Halljuk!) Ezzel az ugynevezett purifikációval nagyon sajnászórlu helyzetben vagyunk. Ha a belügyminiszer azt akarja, hogy egyszerűen fenyegetések ismeretessék az országban, akkor valószínűleg azt tenné, hogy minden nagyobb skrupuluszítás nélkül felmentene a főispánt, elesápná az alsópánt és fősólgabirokat alhoz képest, a mint itt az országgyűlésen valakinek eszébe jut azoknak egyiket, vagy másikat úgy kissé megőrzésznél. (Ugy van! Ugy van! jöbbször.) Csak, hogy a belügyminiszernek nem lehet az a czéja, hogy fenyegetések látszassék, hanem arra kell törekednie, hogy igazságot és jogot osszon. (Élénk helyes! Ugy van! jöbbször.)

Tiszta megőrzésből mondhatom t. ház, hogy semmiféle szubjektív momentumok sem nyerneke befolyást fejelemi ügyekben és hogy ezekben a kérdésekben a független bíróknak lekülsimeregetése erővesélyt még a miniszeriummal is. (Helyes jöbbször.) Sokkal többször hallottam azt a vádat, hogy a miniszerium eljárásában enyhe. (Ugy van jöbbször.) Meltóztatassanak tehát megengedni, ezen túl menni már nem lehet; mert existenciánk megsemmisíteni csak azt, hogy az ember fenyegetéseknek nezen ki; erre komoly ember nem vállalkozhat, mert minden komoly férfinak csak az lehet czéja, hogy ha sérelem történt, azt megtorolja és ha visszavételeket követel el, az illetőkkel szemben a törvényt alkalmazja. (Helyes jöbbször.) Valakét csak azt, hogy magának a miniszter, nem tudom miféle renométtal szerezzen, mindjárt elesápná nem lehet. (Helyes jöbbször.) Bacs-varmegyében tehát ninc ok arra, hogy jobboldal menjen a miniszter az előbeszátások terén; hiszen tudja a képviselő ur, hogy ott az indokolt purifikáció szele a szolgabírók körét is érte.

Olay Lajos: Egyetlen egy sem! Szalavszky Gyula: Meltóztatassanak elhinni, hogy ha valamely tisztviselő ilyen olyan konkrét panasz hozatik fel, a mely okadatolton támogatja, hogy az illető visszaletele követ el, vagy hogy nem mindenben teljesít kellően kötelességét, Szapary Gyula g. belügyminiszer, az ő nagyon szigorú és korrekt gondolkodása mellett, bizonyára le fogja vonni az időtökre nevez a közkezes-czakat. (Élénk helyes és tetszés a jobboldalon.)

Külsőben azok az arvánpártiak hiányok a kezében lévő és ma érkezett kimutatás szerint egészen más eredményeket produkálnak most Bacs-varmegyében, mint a minokét Olay képviselő ur felhozták!

Olay Lajos: Halljuk! Halljuk! Eire majd felelek! Szalavszky Gyula: Megjegyzem, hogy Bacs-varmegyében, még 25 község van, a mely maga kezeli az arvánpártit. Ezen 25 község gyámintartói ledetése 2 millió ft kerek számban; a gyámoltak és gondnokoltak követelése 4.800.000 ft szinten kerek számban s így a felesleg 138.808 ft. Tehát ma Bacs-varmegyében a községek által kezelt arvas pénz hiányról beszélni nem lehet. (Helyes a jobboldalon.) Volt két flagrans eset, az egyik a kis-keri, a másik a büktyi eset volt.

Olay Lajos: Hat az ó-besél, a szenttamási s a többi? Szalavszky Gyula: A büktyire nézve tudja a képviselő ur, hogy ott az intézkedés megtörtént; a mi pedig a kis-keri esetet illeti, minian Kis-Ker elvesztette a kulai uradalommal szemben perét, ép u a mit évben a deficit rendezése végett egy nagyobb kölcsönt vett fel, gondolom 50 éves amortizációra, és így a gyámintartó-alap ma már teljesen reudben van és itt hiányról szólni sem lehet. (Helyes a jobboldalon.) Bacs-varmegyében tehát mind a kérdések helyes elintézését nyertek ezen a feljegyzete és ellenőrzésre hivatott községek kötelességűdsége és kellő magatartása segítségével. (Helyes a jobboldalon.)

T. ház! Nem akarom tovább farasztatni a t. ház figyelmét ezekkel az aprópek dolgokkal. (Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.) Hisz, ha valamit kifejegettem, a mi valószínű, a vita során nyílik meg alkalom az egyik-másik irányban pótolni. Csak arra az egyre vagyok bator kerüni a t. ellenzék, hogy legyen szíves kielegőzni az ezen oldalon sokát által tapasztalt elhízást. (Halljuk! Halljuk! a szélsőoldalon.) Mi ugyanis azt hittük, hogy a belügyi tereza költségvetésének tárgyalása alkalmul fog szolgálni a t. nemzet pártunk arra, hogy a helyes eszmék és tervek termékenyítő erejével lepe el az országot. (Egy ház a szélsőoldalon.) Fenyvesít ügyjaga ugyanazt urja! és hogy a belügyi költségvetés tárgyalásának végével a jó eszmékkel megrakodottan fogunk hozzáfoghatni ama reformművekhez, amelyek az ország vár tőlünk s a melyet ez a párt a maga részéről mindenesetre uprendre fog hozni. (Tetszés a jobboldalon.) Meglehet, hogy a t. ellenzék nem akarja elérni az ő különleges boldogító eszmét és talán azért nem gyakorolja a belügyi költségvetés tárgyalásánál az előjktitást és irányat, hanem megmarad azoknál az aprópek kérdéseknél, melyek itt tárgyalatva igazán kiféraszták a huzak figyelmét és elvezik a kedvet az igazi költségvetési vitától.

Igen sok hiánya van a mi adminisztrációknak, de e hiányok oka nem annyira az egyesekben, hanem az egész rendszerben keresendő, keresendő főleg abban, hogy a törvények és rendeletek ma sem hajthatók kellően végre, részint arra való erők hiánya, részint a munkalelosztás helytelen rendszere miatt. (Ugy van jöbbször.) Hanem mind ezek nem igazíthatók el ugye konkrét esetek ilyen vagy olyan irányban van előnézés által, hanem kizárólag azzal, hogy végre valahára átterjük a rendszer alakítására. (Élénk helyes jöbbször.) és minden felesleges huzavona nélkül időt adunk a kormány-nak arra, hogy erre vonatkozóan és valószínűleg nem is nagyon hosszú idő múlva egy bizonyos eszopban benyújtandó javaslataink tárgyalását melőbb meg is kezdhesse. (Élénk helyes jöbbször.) Abban a reményben, hogy a költségvetési vita nem fogja a kormányt a benső kivánságának megvalósításában hátráltatni, a belügyi költségvetést a magam részéről elfogadom. (Hosszantartó élénk tetszés és éljenés jöbbször.)

Issekutz Győző személyes kérdésben szólal fel. Ha volna olyan fórumunk, a hova a közigazgatási funkcióban elkövetett hibák orvoslásáért fordítani lehetne, akkor igaz volna az államtitkárunk abban, hogy helyi dolgokkal nem szabad itt előhuzakodni. A mi Erzsébetvárost s az arra vonatkozólag felfalvott főispáni jelentést illeti, megjegyzi, hogy a régi és új kormány és szabaddeljárati dícsőítésére szebb büneljstromot nem lehetett volna összeállítani.

Ezután feltegeti, hogy a főispáni jelentés tulzósokat tartalmaz. (Félkatasok jöbbször.) Ez nem személyes kérdés! (Zaj, Halljuk! Halljuk!) Kéri a ház figyelmét, mert egy értékesítő pengeregő állított össze képviselőket reputációjáról van szó.

— Április 23-án. — A belügyi tereza költségvetésének tárgyalásában ma a zárbeszédre került a sor. Horváth Gyula, Bacs-varmegyére vonatkozó nyilatkozatát itt adjuk:

Horváth Gyula: Nem értek egészen egyet Olay Lajos képviselő urral, ki azt mondta, hogy becsületesebb kormányzás van most, mint a múlté volt.

Olay Lajos: De ez egy van! (Derűltség.)

Horváth Gyula: Kérem szépen, nem értek egyet, mert egyáltalán a komparáció a kormányzatban nem tartom helyen valónak, ott pozitív becsületesebb kormányzat van, de becsületesebb és legbecsületesebb ninc. (Ugy van! Igaz! a baloldalon.)

Engem nem győznek meg avval, hogy az emberek megmaradtak a régiék, a hibák is megmaradtak a régiék, hanem több igertek tetek, ennélfogva becsületesebb is a kormányzat. Mert em egyebet nem hallottam a képviselő uról magától, mint azt, hogy felmentette, felhozta, hogy mindazok a bajok, melyek épanszóltattak Bacs-varmegyében, megvannak, aztán, hogy az elvárható hiányos összegek bizonyos idő múlva meg fognak fizetnie. Ide nem kell erő. Hiszen törvény szerint csak ki kell fizetni, ha egyszer felderítették, kifutottak, hogy ki tartozik vele.

Olay Lajos: A Tiszá-korszak alatt lopták el!

Horváth Gyula: Annnyiban szenvedett kielegítést a kormányzat, hogy oly dolgok, mely 1811-ben kielekeztek, mint mi konstátálta az államtitkár, végül 1891-ben, nyolcvan éssztendő után elintéztették. (Derűltség a bal- és szélsőoldalon.) Az elintézésén ezen gyorsasága mindenesetre megnyugtatólag hathatott a házra. (Derűltség baloldalon.)

A képviselőház ülése április 25-én.

A belügyminiszeri tereza különféle czimélen eszközöndi kiadásai közül a mult ülésen még nem tárgyalt, határelvő tétel a képviselőház ma legnagyobb részben tárgyalgatta. A kiadások egyrészt az egész ház elfogadta, másrészt azonban csak a többség szavazta meg. Egyik-másik tétel vna nélkül ment keresztül. Nagyobb vita csak a „főispánok“ fizetésére felvett összegnél, a szimbevetett kiadásoknál meg a szőlőházi és teleháznyi költségeknel volt.

Megyei s helyi hírek.

* **Ajánédék.** Csaszka György kalocsai érseknek a szabdaki I. nögyelet, halaja jelölül egy remek kivitelű imazsmolyt ajánlott fel.

* **Elismerés.** Szaich Gyula katyi jegyzőnek a m. kir. pénzügyminiszerium a m. 1891. évben az adóbehajtás körül kifejtett tevékenységéért elismerését nyilvánította.

* **A zombori iparaktárszövetkezetek** az év I. negyedében eladás utján 1450 ft, nyersanyag beszerzés utján 600 ft forgalmat csinált. Előlegül 1000 ft adottat ki. A rakárhelyiség maris szüknek bizonyult. Az új épület — mely a szövetkezet tulajdonát képezi — majus elejére készül el. Az elkerülőds a szövetkezet iránt mindinkább élénkül egy a Termelő, mint a fogyasztók részéről. Jelenleg 37 iparos és 24 iparag van képviselve a raktaban. Légi-elendőkbe a butoripar-czikiek. A zombori tisztviselők fogyasztási szövetkezet terveznek, mely a szüksegleteket az iparosok szövetkezte utján szerezne be.

* **Gyászír.** A m. kir. esendőrségnek egy kiváló, tetterős és erélyes tisztje hunyt el heifon és temettetett el szerdán a e. 11 órákor városunkban: Klemm Jusztin m. kir. esendőrfőhadnagy. Megyénk közbiztonságának helyreállítása, a bűnösök és tettesek kinyomozása és kezeletése körül annyi az érdeme, hogy azokat egyenként el-feljárnai lehetetlen. Legio azon esetek száma, a hol ő hivatalában eljárva, sokszor saját életét kockáztatásával fogott, fogott el személyesen ő maga is és került halála számtalan oly bítangot, a kik nyomtalanul öntötek el a tett színhelyéről és a kirkól az ember már hajlamos volt feltételezni, hogy az ördögdel ezimborolnak. Klemmnek mi sem volt nehe és lehetetlen: kiváló szellemi és személyes előnyei lehetővé tették neki, hogy ott is mutasson fel a nyomozás terén eredményeket, a hol minden öszszekötő fonal hiányzott és mindenki a siker elééréséről lemondott. Így a betyár- és ziványvilág valóságos réme lett. A kiütetése és elismerése nem maradt el többször kapott kiütést, elismerést és jutalmat felőbb helyről is. E kiváló közbiztonsági közeg bunyta le most örök alomra szeméit, a melyből nincs örödes. Mint volt katonának tiszteléseire temetésén egy század honvéd, számos honvéd- és közhadsergeből tiszt vonult ki teljes díszben és adta az elhunytat a végtesítéletre. Városunk intelligenciájának nagy része kísérté az elhunytat, a ki köztisztviselőben és becsületben részesült, utolsó utján. A m. kir. aljajesendőrség egy tehetős és erélyes tagját, esádjára pedig gyűnevényes szerető apát és ferjét vesztett benne. Klemm Jusztin esendőrfőhadnagy, a Raday-lorszak híres esendőrbíztosa volt. Az alldódi és bunsági gonoszokéok nagy örömmel fogadják majd ezt a szomorú hírt, mert senki úgy téken nem tudta őket tartani, mint ez a ferdhatatlan, vaskezo ember. A Geiger felé negyedmillió lopás részeseit is u kuttatta ki evékel ezölt. Mint katona vitézl színt haterült. Könygrázóval s a csata utánban megmentette Károly Lajos főherceg életét.

* **Szt.-György-nap Kulán.** Nagyszerű ovációban részvételű a hó 23-án, névnapjának előestéjén, Rác György ur közönség ellenzéki érzelmi választótló. Este 8 óra lehetett, midőn több mint 300 főből álló ünneplő közönség, melyben Kulán minden rendű- és rangu lakosa képviselve volt, Schlagetter Nándor földbírtokos ur hazából elől 100 fakilyavivővel, harsogó zeneszó mellett kiindult és Rác György ur lakása elé vonult. Itt már óriási közönség várt a tisztelöket és dörgő éljenzéssel fogadta őket. Az éljenzésnek csillapítáival (Rác György ur kijött tisztelőihez az utcára) előlépett Puhalk Gáspár földbírtokos meözögöda, a magyar népkör alelnöke és a következő beszédet intézte az ünneplőkre: „Mélyen tisztelt uram! örömmel ragadtuk meg az alkalmat, melyet nekünk b. névnapjának előestéje nyújt, hogy szerete t. partvezérünk iránt mindenkor érzett tisztelöteinknek és ragaszkodásunknak tanujelét adjuk. Kettős örömmel tesszük ezt most, mert ezáltal egyrészt azt akarjuk megbizonyítani, hogy szívünk a szenvedett vereség dacára a nemzeti pártért doboz; másrészt pedig pártunk bugzó és önzetlen vezére iránt a legnagyobb ragaszkodással viseltetünk. Legyen szabad tehát m. t. uram e számos tisztelőink nevében azon óhajomnak kifejezését adnom, hogy szeretett pártvezérünk s a mi lelkesedésünk meltyalvója, ebből a jövőre erőt és kedvet merít és továbbra is pártunk élén maradjon és bennünket az óhajott célhoz vezet. Ehhez pedig Isten áldását kérem le

* E rovattal közzétételért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

234 sz.
október 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. járásbíró, mint tealkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Milovansev Ráda végrehajlatának Milovansev Mladen végrehajlati szeneded elleni 100 frt tökéketelés és járuléki iránti végrehajlati ügyében a kulai kir. bíróság területén lévő Ó-Verbász községben fekvő, az ó-verbázi 208. stájkban A. I. 210/b. hrsz. 171. ó. sz. a. Szalontai György nevén felvett ház és btelekre 400 forint, — és az ó-verbázi 1419. számú tgyben A. 7. 1618 hrsz. 1 hold 538 □-ól területű szőlőlől Szalontai Györgyöt ^{1/2} részben megillető jutalekra 164 frtban ezenem megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi május hó 21. napján délutáni 3 órakor Ó-Verbász községvárosánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kulai a kir. bíróság mint tealkönyvi hatóságnál 1892. évi február hó 28. napján.

Dr. Igalits,
kir. albiró.

3410 sz.
október 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék, mint tealkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krivokutya Lajkó végrehajlatának Buloyvis szül. Kolompár Katalin végrehajlati szeneded elleni 125 frt tökéketelés és járuléki iránti végrehajlati ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő Zomborban fekvő a zombori 6705. számú tgyben foglalt Buloyvis szül. Kolompár Katalin nevén álló A. 7. 3469 — 3473/a. hr. 39. ó. i. számú ház és 2813/4 □-ól btelekre az árverést 720 frtban ezenem megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi május hó 17-ik napján délutáni 3 órakor ezen tealkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, a vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban 1892. évi március hó 9. napján.
A zombori kir. törvényszék mint tealkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

683 szám.
1892.

Bérbeadási hirdetmény!

A csakovai uradalom számtartó részéről ezenem közhírré tétetik, miszerint Bács Bodrog megye, Káty-Kovili község határában fekvő 300, hold föld, gazdasági épületekkel,
Szabalya község határában fekvő 230, —
Mosorin község határában fekvő 350, és végül Csurog község határában fekvő 500, és 275¹⁰⁰⁰ hold föld, folyó évi október hó 1-től 12 évre vagyis 1904. szeptember hó

t. pártvezérünkre, egy szívvel — egy lélekkel kívánjuk, hogy az Isten sokáig éltesse a kulai nemzeti párt vezérét: tövisi Rác György urat! Szűnni nem akaró éljenek követte az egyszerű, mesterkéletlen szavakat, amelyeket az egyszerű becsületes földmies értes hangján előadott. Rác György a meghatottságtól alig birt szóhoz jutni. Csak nagynehezen, beszéde közepe táján emelkedett hangja és minél tovább haladt, annál dörgőbb, annál több lelkesedést öntött a hallgatóság szívébe. És a kik Rác György ur válaszára és a beszéd közben leglekesebben eljenteztek, azok — intelligens kereskedők voltak. Jeleníti ez azt a hatást, melyet a beszéd a hallgatóságban előidézett. Rác György ur beszéde elején meghatottan mond köszönetet a kiténtetésért, melyben őt pártbíve részesítették; kijelenti, hogy azt nem a saját személye iránti ragaszkodás jelöl, hanem azon part, melyet ő képvisel és a melynek diadalra jutása legfőbb óhaja, a nemzeti párt iránti ragaszkodás bizonyítékul tekinti. Reflektálva a szónok szavaira, állítja, hogy mi vereséget nem szenvedtünk, hanem csak kisebbségben maradtunk. E distinctio nagy tetszésben részesült és dörgő éljenzésre ragadta a hallgatóságot. És hogy kisebbségben maradtunk — folytatta a szónok — az a történet után nem esodálhat. Ezzel kapcsolatban élesen elítéli a kormányt, a ki nem átalotta a nemzetségekkel paktumra lépi, csakhogy hatalmát fenttarthassa; kikkel a kormánypartnak a lefolyt választások alkalmával tanusított magaviselete ellen, aki nem félt még a kulturharcz felidézésétől sem, ha győzelmét ezzel látta biztosíthatónak. Erről különben a kerület választóinak közvetlenül is keseri tapasztalásai lehetnek. — — —

— Ugy kellene lenni, — mondá a többek között igen találóan a szónok — hogy a választások után a győzők a legyőzötteknek kezét nyújtva, ezek a szenvedett vereséget teljesje és mindnyájan a multat feledve, karöltve működjenek közre a közjó előmozdításában. . . De hát lehetséges-e ez a történet után? És alapos érveléssel kimutajta, hogy ez egy olyan párttal, mint a minővel mi állunk szemben, csaknem lehetetlen. Mert lehet-e azt feledni, hogy a kormánypartú kertesek az apát a fiu ellen, a magyart, a szerb v. német ellen és megfordítva, a reformátust az evangélikust a katolikus vallásu ellen és össze vissza, amint céljainak legjobban megfelel uszitotta, igaztatta, lazította? Nehéz azt feledni, mert ha az országot rázkodtatás érné, mitől Isten övön bennünk, akkor nem szenved kétséget, hogy ezen igazságok az ország felizgatóit lakosságra nézve végzetserűek lehetnek és a legszomorubb következményekkel bírhatnak. Végül ismételve köszönetet mond a lelkes kiténtetésért és összehangolásra, további kitartásra buzdítja a nemzeti párt híveit és akkor remélni meri, hogy nem sokára elérjük az üdvözöl szónok által is kifejezett óhaját, a magunk elé kiténtött célt. Hogy minő hatással voltak ez szavak a hallgatóságra, azt leírni lehetetlen; látni és hallani kell azt, hogy az ember ily nagyfokú elragadtatásról logalommal bírjon. . . Egy szívélyes kézzörítést után a lelkes ünneplők amint jöttek, szép rendben zeneszó mellett visszatértek Schlagetter Nándor ur vendégiszertő házába, hol már gazdagon terített asztalok vartak az érkezők. Miután itt csakhamar mindenki elhelyezkedett és jó kedvének, lelkesedésének szabad utat engedett, Krausz Bernát indítványára egy 7 tauu küldöttség: Szekula Vincez földb., Kautner Antal föld., Utholcz Konrád földb. Höflich Matyás, Blau Ede keresk. Puholák Gáspár földb. mérnök, Hahn Bálint iparos és Krausz Bernát tanító urakkól állva, az ünneplé pártvezér lakásán újra folkereste és a pártbívektal taborába őt meghívta. Rác György ur nem sokára meg is jelent a felsorolt kiküldöttek kíséretében a bankettezők körében, hol is szüntelenül a legszi vélyesebb ovatiók központja volt. Felköszöntökbek persze nem volt hiány; de voltak olyan beszédek is, a melyeknek nyilvánosságra hozása megérdemlené a faradságot. Az első felköszöntőt a házigazda, Schlagetter Nándor ur mondta a legkedvesebb vendégére; Rác György urra, mire Krausz Bernát tanító mondott egy minden tekintetben sikerült felköszöntőt az ünnepletre, őt mint a közügy lelkes bajnokát dicsőítve. Rác György ur emelkedett fel erre helyéből és a kerület ellenzéki érzelmi választó polgaraira mondott emelkedett szellemű beszédet, őket ismételtlen összehangolásra buzdította. A poharzás így folyt a széles jó kedv tagas medrében éjfélig, a midőn a jelenlevők nagy része a holnapi orsz. vásárra való tekintettel nyugalomra tért.

* **Arma virumque cano:** Derék rendőrfőkapitányunk, kinek hűsieteti csak a napokban nyertek kellő méltatást a képviselőházban, az oly szomorú országos hírvébe szert tett Valtér Nándorról szól az ének. Kedden ugyanis, miután hamarjában nem talált alárendelt rendőri közeget, a kivel azt végrehajlathatta volna, maga vállalkozott arra a nem meglevően szerepe, hogy egy Klaszovatz boljja elélt kéregető vén anyókat, a kinek már nehezeze esik a mindennapi kenyér megkeresése, sajátkezűleg kísérjen be. M. m. r. m. l. Több helybeli polgar, a kik nekünk ezt az esetet elbeszéltek és szemtanuk voltak, szívesebben látták volna, ha a főkapitány ur maga is nyomott volna egy pár krajczárt a vén anyóka resztekő ujai közé, vagy jókaratungly figyelmeztette volna a keresgetésre kivetelt tilalomra, semhogy bokisierje. No de ezek a »ezbilek« nem tudják, hogy mi a »rönd«, és ha valaki humanismusról akarunk itt beszélni, annak mi csak azt mondjuk: lám, illő gondoltok, hogy a mi derék rendőrfőkapitányunkban nincsen erély, esodálthatok, fenti fényes tette és eljárása napnál világosabban tanuskodik érellyességéről. És most nyugodtan alhatsz megint -- Zombor városa — a »tekinőtly« meg van mentve.

* **Élelmes német.** Gajdobrán lakik azaz élelmes vállalkozó, a kiról a nóta szól. Ugyanis egy német kérvényt adott be a gajdobrái képviselő testülethez, hogy engedje meg neki, hogy arzi kutat furhasson a község egyik terén és annak vizét árulhassa. A képviselő testület még nem döntött, de bizonyára megengedi a furást és egy a németnek lesz kereset-forrása a vízből. Nehány év alatt kiárulja majd a kutra költött százásokat. — Miféleképpen nincsen ilyen vállalkozó szellem.

* **Hymen.** Vilheim Samu szabadkai fiatal könyvkereskedő husvét vasárnapján jegyet váltott Czclizer Etelek kisasszonnyal Cservenkán. — Reich Gyula Bajáról eljegyzette Steinger Aranka kisasszonyt Kecskemétről.

* **Uj szerkesztő.** A »Zenai Közlöny« szerkesztését Lovási Andor vette át.

* **Helyreigazítás.** A zombori általános ipartestület zászlószelvényé ünnepélyen részvétel ifluság által f. é. april hó 18-án a »Vadászkürt« szálló termeiben a felvidéki inségések járvára rendezett jótékonykedő táncszelvény alkalmával — a felidézöket egy némelyikének nevei lapunk legutóbbi számában a szedők elidézése folytán nem közöltettek, — minőlogva potiólag lelemlitjük, hogy felidézettek még: Kamionjak Szemző Gyula 2 frt 50 kr, és Roheim Karoly 2 frt 50 kr, — miert is e felidézötök uraknak a rendezőség szívélyes köszönetet nyulvánítja.

* **Lódy híppodrom.** Az eszösek folytán előadások nem tartáltak, kivéra vasárnap este, a melyen szép előadás volt. Reforadának térszúke miatt jövő számunkba hagyjuk.

* **Passió-játékok.** Egy ó-bajhar passió-játszó társaság nyulott be városunkba, hogy néhány napra tervezett néma kép előadásait megkezdje. Valóságilag szép dolog az, a mit ez a harminez főlöl álló társaság produkál. Jézus szenvedését és halálát mutatják meg két szakaszban és tizenöt képben. Az egyes képek közül az Utolsó vacsora című, mely Leonardó da Vinci híres festménye után az a pillanatot ábrázolja, midőn a tizenkét tanítvány azt kérdi Jézustól: Uram, én vagyok-e, a ki téged elárul? Nagyon megható még a Fájdalmas ut ezimen bemutatott kép is, melyben Krisztust a keresztet vállán Golgothára hurezölják. Krisztus személyesitője igazi drámai erővel játszsza a szerepet. Különben a képek mindegyike egy kis vagyón.

* **Szeghegy ev. hitközsége** elhatározta, hogy a tanulok nagy számának megfelelőleg még 2 tantermet és tanító lakot építtet.

* **Eljegyzés.** Braunhoffner József rácz-miltiesi tanító eljegyezte Kaloceáról Kákonyi Mihály iparos kedves és művelt leányát, Örszike kisasszonyt.

* **Szerb püspökség Budapestben.** Temesvárról telegrafálta tudósítók: Lányadó szerb körökben egész komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a budai szerb püspökséget, mely Sztójkovics Arzán püspök halálával megiresedett, a szintén áresedésben levő újvidékiek egyesítik s a kettő egyesítéséből új püspökséget állítanak Budapestben. A két püspökség egyesítéséből mintegy 20.000 forintnyi új megtakarítás várható. Mely összeget egy Budapestben léteztetendő pap- és tanítóképző intézet fenntartására fordítanák, mely intézetekben magyar érzelmi papokat és tanítókat képeznének a hazai szerb lakosság részére.

* **Az aranyrózsa,** melyet XIII. Leó pápa az idén Amália portugál királynőnek ad, 50.000 franknál többet ér. Az aranyműves 8000 frankot kapott elkészítéséért. A rózsza szára aranyból való és egy méter hatvan centiméter hosszú, a virágkehely gyönyörű drágakövekkel van kirakva, a levelekre a pápa néven kívül a fejedelmők címei is fel vannak írva. A levelek is telve vannak apró drágakövekkel, melyek egy sillogynak, mint a harmat. Ezt az értékes ajándékot a pápa két követe viszi el Don Carlos király feleségének.

* **Uj fajta szivarok és cigaretták.** Mint a Do-hányujas írja, nem sokára sok új fajta szivar és cigaretták fog forgalomba jönni. Lesz köztük egy szépen gyártott, új realitás szivar az eddigi árban, egy fajta 100 drb 52 frtos, egy fajta 100 drb 6 frtos, egy fajta 100, csinos alakú, nagyon finom szivar, szivarterezakban, 10 darabonként 45 kr árban, továbbá egyptomi cigaretták, darabja 2 1/2 kr és még sok más fajta, jó különleges szivar és cigaretták.

* **Boltkiarblás.** Schossberger Fülöp újvidéki ékszerésznek a fötören levő üzletébe péntekről szombatra követo éjjel betörték s a könnyen hozzáférhető nyitott szekrényekből körülbelül 10.000 forint értékű ékszereket — legnagyobb részt karpereceket és gyűrűket — elrabolták. A tettes az udvar felöl ablakon jött be, ennek vasrácszatát néhány téglá kiemele után felleszítve s a boltban gerygált gyujtva, úgy látszik igen nagy sietséggel dolgozott, mert a nyitott szekrényekből csak is annyit vitt el, a mennyit hamarosan összelabolhatott, a bezárt faszekrényt és szintén elzart vas-fiókokat teljesen érintetlenül hagyta. A színhelynek természetesen egész nap igen sok nézője és bámulója akadt, kik közül azonban nem egynek feltűnt, hogy a boltban elhelyezett nagy mennyiségű és értékű ékszerek kellő biztosítással nincsenek nem volt gondoskodva. A rendőség a színhelyi szemle és a kihallgatás után rögtön a legmesszebbmennyő nyomozásokat indította meg.

* **Agyonöltött betyárok.** Tovarissóvárol írjak: Tovarissóvan april 19-én éjjel itteni két bator rendőr, Veszelinovics Milos és Pivarszky Nikola rovott életű embereket agyonöltötte. Az első a községnek valóságos réme volt. Tortént lopásokban mindig résztvett s a kiki loposán rajta érte, vadolni nem merték, tartván bosszujától. Gyilkosságai miatt 19 évig raboskodott. A rendőrök éjjel után felszólították, hogy menjenek haza, először felesletek, aztan késél gyilkolási szándékkal ezek ellen támadtak; mindön többszöri felszólításra sem akartak tagítani, a rendőrök, hogy életüket biztosítsák, kénytelenek voltak legyvert használni, más módon nem bírták életüket megmenteni. A rablóbanda főnökeinek e tragikus esete pán félelemmel van a többi társakra. Élet- és vagyonbiztonság emelkedett.

* **Névváltoztatások.** Golarits Károly Szabadkán állomásozó bajai illetőségű m. kir. honvéd tőzserörmester vezetéknévet »Gombos«-ra, Nyuzó István szintén bajai illetőségű igralmas rendi szerzetes pedig vezetéknévet »Berényi«-re változtatta.

* **A vetések állása.** Szomorú hírek érkeznek az ország majd minden részéből. Az abnormis időjárás pusztítja a vetéseket, hogy sokfelé már ki is szántják a rozstot, sőt némely helyen a buzát is. Hereink szerint az ideai termés oly kedvezőtlenek mutatkozik, minni jálán 2870 óta nem volt. Minden jel aéra mutat, hogy a mostani hideg, fagyos időjárás után vetéseink elcsutulnak, nagy része pedig ki is pusztul.

Egész selyem, mitázott Fonlardokat méterenként 85 król egész 4 frt 65 kr (mint egy 450 különböző árnyalatban (megrendelt érvény ötlönyökre vagy egész végekben is szállít) hához postabér és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. advari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minuták postafordulónál küldetnek. Szájzeba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (6)

* **Járos Gusztáv** úr írtihelyt a volt esendörkszárnyasépületben szikvizgyárat rendezett be és nyitott meg máj nappal. Alkalmunk volt meggyözödni, hogy a legújabb és legtekéletesebb gépek (keszülékek) vannak ott alkalmazásban, melyeknek segítségével az egészre oly hasznos folyékony szénasz, ölméndőlki sziphonfejbe vezetetik és minthogy Járos ur, — a ki ezen a téren szakember, — szoda vize előállítására csak teljesen tiszta vizet használ, olvasónkink ez izletes és olcsó ásányvétel ajánlhatjuk. — Egyben tudtunk t. olvasónkink, hogy a kőbányai I. gazdarörfőző részvénytársaság városunk és vidéke körül nagy érdemeket szerzett azáltal, hogy a tavasz beálltával Járos Gusztáv urnak adta át Általánosn jó hírvéneket örvendő és minden kiállításon kitüntetett díroknak elarúsítását. Utalunk máj számunk erre vonatkozó hirdetésére.

30-ig, folyó évi május hó 20-án délelőtt 10 órakor, Ujvidék szab. kir. város rősházának nagy tanácstermében, zárt ajánlati versennyel bejegykötött nyilvános szóbeli árverés utján, haszonbérbe fog adatik.

Kikéltási ár a káty-kovilli 300 holdnál év és holdankint 18 frt.

A szabály 230 holdnál év és holdankint 9 frt 15 kr.
a mosorini 350 holdnál év és holdankint 8 frt 60 kr.
a csurogi 500 holdnál év és holdankint 7 frt 10 kr.
és ugyancsak a csurogi 275/1200 holdnál év és holdankint 6 frt.

Az árverésnél írásbeli és 10% bánatpénzzel egy 50 kros bejegyel ellátandó zárt ajánlatok is elfogadhatók az árverés megkezdéseig, ezekben az ajánlott bérösszeg szám és szóval tisztán ki, irandó és kifejezendő, hogy versenyző a feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti. A szóbeli árverésnél holdankint 1 frt teendő le mint bánatpénz.

Utó vagy tavitari ajánlatok nem fogadhatók el.
A bérleti feltételek, a nagy-kőveresi közalapítv. számtartóságánál (Temes megye) egy Stemer Ede nyugalm. mérnöknl Ujvidéken a hivatalos órak által betekinthetők.

Hátralékok bérlek, az uradalommal perben álló, vagy más-kint kifogás alá eső személyek a versenyzől ki vannak zárva.
A versenyzők közti szabad választási jog, vagy új árverés elrendelése, a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. ministeriumnak tartatik fenn.

Magy. kir. közalap. számtartóság.
Csakován, 1892. évi ápril hó 12. én.

Temesványl, számtartó.

520. sz.

1892. tlvk.

Hirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék mint tkvi hűtőség ezennel köz-hírré teszi, hogy Ujvidék szab. kir. városban — Anna-utca, — Novits György tulajdonát képező 1763 sz. ház — szűs-utca, — Balta Pál gör. kel. lelkész tulajdonát képező 1438 sz. ház, — Hesz György tulajdonát képező 1459 sz. ház, — Nikolics Dimitrie és Lenka tulajdonát képező 1460 sz. ház, Königstädler Adolf, Sáli, Emma és János tulajdonát képező 1461 sz. ház és végre Novits György tulajdonát képező 1762 sz. ház közt fekvő, az eredeti helyszínelés alkalmával fel nem vett, feltételek 1892. évi február hó 6-án illetve 10-én helyszíneltetvén, — a helyszínelés alapján 6210 hszml és 1 hold 1258 □-nyi térfogattal a rajta feleltett Szt. Miklósról nevezett templom, 1762/b ó. i. sz. központi iskola, — 1762/a ó. i. sz. paplak, — 1457 ó. i. sz. szegényokháza és 1456/a ó. i. sz. egyház-szolgái laknak egyidejűleg-külföldi-vel az ujvidéki 4576. sz. tkjben az „Ujvidéki gör. kel. szék egyházköz-ség” tulajdonát bejegyzetteti, — az ekként nyitott új tkönyv az ujvidéki kir. törvényszék tkvi irodájában feltartván, a mai napot kezdve a tkvi rendelet II. részében előírt szabályok szerint fog vezetettini.

Ennélfogva felhívhatók mindazok, a kik tulajdon, vagy haszonbérli jognál fogva, akár a fekvőség megjelölése akár a bejegyzett birtokviszonyok kinyomozása tekintetében a tkjben tkigaztást, kiegészítést, bejegyzést, hozzá jegyzést vagy átjegyzést igényelnek, miszerint ebből igényeiket 1892. évi november hó 19. napjáig e tkvi hatóságánál annál bizonyosabban jelentsék be, minthogy különben ezen igények oly harmadik személyek kárára, a kik a hirdetmény hatályossága kezdetének napjától fogva a tkjben foglalt bejegyzések alapján további nyilvántkönyvi jogokat — jóhiszeműen szereznek — többé nem érvényesíthetők.

Végre mindazon hitelezők, kik e tkjbe bejegyzett fekvősé-gekre elsőbbségi jogokat már nyertek, vagy a hirdetmény hatályosa-ge kezdetének napjáig utalán megnyerendők, felszólítatnak, miszerint e követeléseiket, azoknak a tkvi jószágotest régi teher állapotába leendő jelzálogi átkebelezése végett 1893. évi március hó 19. napjáig annál bizonyosabban jelentsék be mert különben a korábban nyert elsőbbséget elvesztik.

A kizártott határidők ellen sem meghozsalóhatósák sem pe dig előbbi állapotba való visszahelyezésnek nincsen helye.
Kelt Ujvidéken a kir. törvényszék tkvi hatóságánál 1892. évi március hó 19-én.

Zavisits,

kir. törvényszéki bíró.

Ponyvák

Zsákok

Sebes és Beck

technikai gép és zsiradék üzlet
Budapest, Teréztkört 33. sz.

Dűsán felszerelt raktár legjobb szerkezetű

ekék-, boronák-, vetőgépek,

rosták-, tengeri morzsolók-,
trieurók- s egyéb gazdasági gépekben.

Szerszámok és eszközök a malom-mező-gazdászati és gépészeti szükségelthez.

Valódi Oliva Árjegyzékek Hamisítatlan
Gépolaj. kívánatra Monfalconi
bermentés és ingyen kenőcs.

A DREHER ANTAL-féle kiviteli palaczkcsőre
Dietrich és Gottschlieg Budapest,
vagy: Dreher Antal Kőbánya.
Ovak teljesen lelepedett, tehát fokoztatva kiviteli sör szűkösök, nagyon friss üvegalkotások, a minőség hasonlítan vola mellett keszegy valótlan!

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny árengedmény.
Árjegyzékek mindenfelé ingyen és bérmentve.

Miután gyakran megtörtént, hogy idegen készítményű és gyöngébb minőségű SÖRÖK
DREHER ANTAL kiviteli sörre cím alatt forgalomba hoztaknak, a t. cz. Dreher-féle
kiviteli sörfogyasztóknak a hatóságilag oltalmazott üvegeimként, melyen a Dietrich és
Gottschlieg név okvetlen kell, hogy rajta legyen, kiváló figyelmükbe ajánljuk. 1-6

Borkivonat.

Egy pillanatnyi előállításá kiünő egészséges borkak, mely semmivel sem különbözik az igazi természetes bor-tól, különösen törvényileg védt

különlegességemet.
Ara 2 különak (körülbelül 100 liter bort ad ki) 5 frt 50 kr.

Utasítás ingyen adatik hozzá. A legjobb-eredmény-ért és egészséges gyártmányért jótállók.

Spiritus-megtakarítás

érhető el az én föllmulatlan erősítő-essenzálammal a pálinkáknál. Ez az italoknak kellemes és jó íz ad és csak néma kaplató. Egy kiló ára 3 frt 50 kr. (600-1300 liter) használati utasítás ingyen.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még külön-
essenzáimam.

Rum, Cognac, valamint Liqueurek gyártására, stb. föllmulatlan engedménnyel. Receptek ingyen adatnak, árjegyzékek ingyen.

Pollák Károly Fülöp

Essenz-különlegességek gyára Prága. 32-50
Solid helyettesek kerestetnek.

Máriaczei Gyomorcsépek
nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülkülhetlen és átlátszóan ismeretes hazán és népezen.
A gyomorbetegségeket: étvágytalanság, gyomorégőség, búba lehet, teltség, savanyú felidőzés, hasmenés, gyomorégés, fehéreség nyálkásítást, légség, undor és hányás gyomorcsépek, szűkítik.
Hatások: gyomorcsépek bizonyítottan fejlesztik, a menyenyiben és a gyomor-telítet szűkítik, gyomorbetegségeket elűznek és italokkal, glikolakk, májajkak és hímőrbőlűk.
Emellett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőek bizonyultak. A mellé csak mag csak üveg-nyitványt tanult. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg 40 kr.
Megyariszói forrák:
Török Jozsef gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12. sz.
A **Világ** és a **Népszó** tüzetesen teszik megtekinteni! Ovak oly csépeknek teszik elfogadni, melyeknek bor-kelátára zöld szalag van ragasztva a kesztő aláragasztva (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valóságos bizonyítottan & A **Máriaczei gyomorcsépek** valódiak kaphatók
ZOMBOR: Galle gyógyszerháza; APATIN: Rátay T. gyógyszerháza; PETROVOSZELLÓ: Balogh Gy. gyógyszerháza, SZT.-TAMÁS: Barakovits L. Gy. gyógyszerháza.

A 104 év óta jó hírnévben részesülő, a haláraitok ezrével kitűnően olmsert, a vukovári „Zum gold. Stern” emezett gyógyszer-tár Kirehbaum F.

arcz-pomádéja

nagyon jó hatású, a „Goldstern-Selfe”-nak nevezett szappannal használva, az arcznak mindenféle bajában, mint: szepők, májfolk, porszenes, arcvörösség, valamint az arcz és kezeken mutatkozó minden bszálatlanságnál. To ábba az ugynevezett „Goldstern-Pomádé”, mely arczmalanságnal való kezekedés mellett kellőleg felrakva, tökéletesen láthatatlan, a bőrnek gyöngéd tőe szinezést kölcsönöz; a „Goldstern-Crème” a bőr érdessége, darabozottsága ellen; a „Goldstern-Haarwasser” a haj kihullása, a korpaképződés ellen és a hajraja erős-bítésére.

Videki megrendelések pontosan eszközölteknek. 1 frton alul nem küldik. — Ara: egy kisöng pomádé szappan és Goldstern-Crème, egyenként 50 kr., a pomádé 1 frt 60 kr., a hajvíz 1 frt 20 kr., — Minthogy a pomádéknak sok utasítása van, határoztatn csak „Kirehbaum F.” arcz-pomádéját, a vukovári (Slovakia) „Arany esilang”-hoz ezmezt gyógyszerházból kell kérni. 5-10

Bajos minták magányos vevőknek ingyen és bérmentve. Szabóknak mintakönyvek bérmentetlennél.

Öltözetekre való szövetelek.

Peruvien és Dosking a magas klerus számára, szabályszerű szövetelek és, ki. hivatalnokai egyenruhára, hadastyók, tüzőtlők, tornászok számára, líbéri kár, billardok és játé-
asztalokra szövetelek, hoden vízhatlan vadászakbátoknak, moszó
szövetelek, utazóplátek 4 ft-tól 14 ft-ig.

A ki érdemes, becsületes, tartos, tiszta gyapju szöveteleket és nem oltsó rongyokat akar venni, a melyek minden kalimáról ud-
varon adának el s alig a szabóidit érik, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz

Brünbe
Állandó szövetraktár 1/2 millió frton felül.
A szárazföld legnagyobb üzlete.

Figyelemre méltó! A t. közönség oly ezégek ellenében intetik, a kik „maradványokat”, coupons okat 3-10 m. nagyságban és ugynevezett szalonöltözetekhez való „levágások”-at felvásárolnak. Mar ezen egyforma hosszmegejelölésben felszük nyilvánvaló szél-hamosság, mivelhogy az ilyen maradványok stb. divatlan, elrontott és elem arisztokratá darabokból vágatnak ki.

Ilyen hasznatlan portéka, melyet ezen ezégek 2 és 3 kézből vásá-
rolnak össze, a vételár alig egyharmadát érik meg.

Küldés csak utánvét mellett, 10 forinton felül bérmentve.

Levelezés német, magyar, esch, lengyel, olasz és francia nyelven.

Urak,

a kik nemí gyengeségekben szenvednek, kérjék a Volta tan-
ar után szerkesztett, minden államban szabadalmazott „RE-
FECTOR” galy electr. készülékről szóló illusztrált könyvet
önhasználatra. A testen való artalmatlan viselést biztosítja.
Legjobb orvos által kipróbálva, ajánlva és rendelve. A zsebben
kényelmesen elhelyezhető. Rópiratok ingyen (bortitek által 10
kros bélyeg ellenében)

THEO BIERMANN, electrotechnicus
által,
Bécs I. Schulerstrasse 18.

N. é. közönség.

Ezennel van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a
kőbányai

I. magyar részvényserfőződe

főraktárát Zombor és környékére

névbe átvettém és a hordókban és üvegekben való elárúsítást
mai nappal megkezdetem.

Egyben batorokom újonnan berendezett és a modern
technika minden követelményeinek megfelelő

szikvizgyáramra

utalni, a hol az egésznek kiválóan hasznos folyékony szénsav
és legjobb kúti vízből készült szikvizet árusítok ugy a vendég:
lós urak, valamint a n. é. fogyasztó közönségnek. Gyár és pince

Zombor, vásártér, a volt esendőrkaszárnnyában,
a hol

Selhartz testvérek fők-főüzlete Ujvidékről is van.
Tisztelettel
János Gusztáv,
szikvizgyáros.

A m. kir. államvasutak gépgyára

a hazai viszonyokhoz alkalmazott, legkifinomább szerkezetű és a versenyeken eddigleg
legyőzhetlen maradt

6-, 8-, 10- és 12 lőerejű gőzeséplő-garnitúráit,
valamint a malomezlelőkar külön gyártott **hongerkezások**

9-, 12- és compound-rendszerű 16 lőerejű locomobiljait
a teljes vasból készült s így tartósság és észlereség tekintetében más gyártmányt
messze felülmúló

SZALMAKAZALÓZÓ-GÉPEIT
ugyszintén a locomobil hátsó kerekére könnyen alkalmazható és így felette észleresű

Stibor szabad. körfűrészeit,
végül egyéb gyártmányt

2-, 2 1/2-, 3- és 4 lőerejű locomobiljait és gőzeséplőgépelt, vetőgépelt, ekélt, rost-
táit, morzsolóit stb. mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező feltételek mellett

a magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérigénynöke
BUDAPEST, ÜLLŐI-ÚT 25. szám. „KÖZTELEK.”
Árjegyzékek ingyen és bérmentve. 3-6

Fehér Miklós,

Obiát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.